

מסורת הש"ס

[illegible]

גליון הש"ס

רש"י ד"ה פריעת בע"ח
וכו' ולאז שלך צדק. ז"מ
ד' מט ע"א וע"ש ולע"ק:

מוסף רש"י

הובא בסוף המסכת.

תוספות רי"ד

התחת והולך של מעל
למחול וכותו של מעל
ולא משום שמא דקושטא
קאמר כדפריש. וכל שם
הדבר הוא אפי' שאל
המנה בעין אלא אקאו
המקור ק"ל בדפרישת
למחול כ"ז שאל מחלו
יכול הלוך לגבות מחלו
לז' מצי לאימור אלא
בד' ז' שאל האי לא
וידרכאן יחי' ניהל'
דפריש למיבעי אבל לא
קאו ק"ל שאל וכל
המחול למחול (ובא) [ואם]
לחולק על הפרעה של הלוה
ואי' לפרעויה למלוה שאל
פרע מבר לך דין מחול
שישכח הלוך את המלוה
שישבע לו אלא פרעו כדין
כל שטרות דשעין וכל
פרעו הוא דמישבעת מלוה
ושקיל קלוח דמי' ששבעת
מלוה ושקיל. ואי לא
שבע מלוה לאשבעת לו
ישלם ללוה דמי' משום
הוא ק"ס בוודאי א'
מל מלוה לא מצי למימר
לוה פרעו הוא דשבעת
ואי איהו לא חליש דעתו
ללוה. וכיון שהפסד דמי'
אינו בחיים מי ישבע לו.
ואי אמר לוה י' ישבע לו
בי מלוה כשנותן ויוחשין
שלא קפניו אבא ששטר
לוה פרעו הוא הדין עמו.
והלוחק הולך וכופה אותו.
ואם חליש הולך למדי' א'
אלוה יכול לדחות את
הלוך בעבור שטרות ו'
שלא נתקנה אל' להפסד
דעת הלוך וכוין א'
פ' מי ישבע לו גובה
הלוך אבל כש. שטרות. א'
גובה נתנו המלוה במתנה
לחבירו וטוען הלוה פרעו
אז"כ שחלחלו מאמת
דבריו אין שומעין לו
אלא אמר' קנתיא שטר
שביקע ואומרים ללוה פרעו
לפניהם המנהג השטר
מלוה בידו ואין פירעו
ללוה לז' דין עמו שחלחלו
אל' מעותין אבל אין הדבר
כן דמינו דאין מצי
(א"ל) מחלי ל' כדאמר
מצי מי למימר פרעתי הוא
ובטולתו וכו' אמר' דאמר'
המנהג שטר כידה לא
למימרא דהל' כאבי דא'
היה משטרנין לטעמא
היה ערפא מידה הוא
אמארה ל' כרבא אלא ו'
פוסק הלכה כאבי' קריב'
ל' ייבשה בעי' וכו' וכו'.

הַיְיטוּל וְסוּחֵלָה כּו'. דְּלֹאמְרִינן יוֹרֵשׁ מוֹחֵל וְאִמָּהּ שֶׁל ז' מִכְרָה לֶחֶךְ שֶׁשְׁטַר חוּב שָׁהִיָּה לָהּ עַל צִבְלָה: עֲשִׂינוּ עֲלֵמִינוּ. כִּקְרוּב שֶׁל צֶעַל דִּין אִלּוּ אִלּוּהֵבּוּ הֵבֵא אֲכָל דִּינֵינוּ וְעוֹרֵרוּ בְּרֵאיוֹת אַחֵר זְכוּת אִלּוּהֵבּוּ אִלּוּ קְרוּב כִּךְ לְנִלְמַדְתִּי עֲלֵה לָזוֹ לְהַפְסִיד שִׁנְגָּדָה: מַעֲיָקָרָא. כְּשֶׁאֲמַר ק: לְנִסְחָא.

שכנתחרט: **אדם חשוב שאני**.
 שלמדתי הימנו ויש שיעשו אף שלא לקרובים: **ואי פתח הוא**. הלוקח:
מקדקש ליה זיוו. ללוו ושוכרו צהן
 לכתוב לו שט"ח צשמו קדוש שיעשו
 חנוניא צין שניהם: **מאן דדינא דינא**
דגרמי. המחייב את הגורם הפסד
 נחזירו: **מגבי ציה**. צהאי שטרא מן
 המוחלו: **דמי שטרא מעליא**. כל
 החוב שצמחו: **ומאן דלא דאין כו'**.
 פלוגמיהו צצבא קמא צפרק צתרא
 (דף קטז): ורבי מאיר אית ליה דינא
 דגרמי ודתניא (שם דף קטז) שתיאש
 הימנה ולא גדיה הרי הו' קדש וחייב
 צאחריתו צבא כלאים קיייל כוומה:
מגבי ציה דמי ניירא צעלמא. כלומר
 אומר שלא מכר לו אלא הנייר והרי
 הוא בידך: **כפייה רפרס לרב אשי**.
 שצא הדין לפני רב אשי וסיבצו והקיפו
 צבראות ואגבי מדינא דגרמי: כי
כשורא לנלמי. כלומר גיבו גמור. כל
 הפסד דקדק צו כאשר ידקדק הלוקח
 קורה לצור ציה צרות שזוקה ישרה
 וחלוקה: **האי כי ירינה**. אי הלה
 מעות וזו סמכה על שיעבוד הקרקע
 והיא לא נתנה כלום ואם צשציל נכסי
 לאן צרול הנישומין ככתובה הוא וזה
 צבה מיד וזו צירפתן עם הכתובה על
 שיעבוד הקרקע: **ולא חויא אלא**
לחד. אין צין אלא כדי לאחד מהן:
צצעל חוב יביעין. שלא תמנול דלת:
יוטר משאיש רואה כו'. ולא חיישין
 לומר משום חינא. ודוקא בששטרות
 נכתבו ציום אחד אצל אם קדמה
 זמן הכתובה היא גובה: **ודאי דאמרישו**
כו'. לשון שאלה הוא. אמר הוא
 ששמעתי שאתם אומרים דבר זה של
 מימה דמטרחין ליה ללוו למכרה
 והלא המלוה עיקר סמך שלו עמו
 הקרקע: **הואל מעותיו צעוד כוכבים**
הוה. מעות הוה לו לפרוע ואומר של
 עובד כוכבים הם: **לדידך דאמרס**

כו. במסכת ערכין ב' שם היתומין (דף עב:) **פריעה צע"ה מזה.**
מזה עליו לפרוע חובו ולאמנת דבריו דכתיב (ויקרא יט) הן נדק שיהא הן
שכן נדק * ולא שכן דק (בבא מציעא דף מט.) **צמה דברים אמורים.**
לדוקה ארבעים (עי' פ"י רש"י בחולין קל"ב: עוד שם ק"י: ד"ה כפתורה):

מכין

אשה משום חוניה ומורי ה"ר יחיאל השיב לנמור הרב בשם ר"י
מקנת גאונים שקנו להשא ובעל חוב גוצין מטלטלין ולעיל דיה
ואף הוא יהיב לה נפקד ליתומים לא מצי נקטו להו דבינה עדיפא
שלא תיקנו שטריות מן הלקוחות ולא חל שיעבוד כחובה עלייהו
לתיקני קנה ומכר את"ל לא משמעבד הא לא משמעבד ואת"ל מש
[ומשמע דאף לא משמעבד ליכא לספקי כללי הי גביה דבישא כיון ד
ורמז"ט ורבי יתחקר צר אברהם נראה לו כר"ת. ואמתי כי נראה ד
כשאמר לו זיל את זבין הוה מולה מעמוי בעבוד כוכבים דא"כ כהוגז
ככבר לא היה לו ופס"ה הזקיקו למכור: **אמר** לא ניהא א"י פ"ט
(דף כב. וס.) אהא דלין נוקקין לנכסי יתומין קטנים וקאמר משום
יתומים גדולים נוקקין אלא ה"ק לא ניהא ליה למעבד מזה מאי ו
דליכא מזה כופין אי נמי י"ל דבעא מיניה אם כופין אם לאו אע"ג ד
למעבד מזה אצל היכא דקאמר מאי אמר ליה תימיהו כ"ו י"מ
לדמר טעמא דאין נוקקין משום מרי אצל חיות אכריה והואילוי
ורמז"ט כי ליכא אלא לדיקדא דאמרת מזה ואע"ג דאית לה נכסי ליתמיהו
אמרת נמי שהשיעבוד לא יחא על המעות ולא דמי לגזון שהשיעבוד
הכא לא: **פריעת בע"ח מצוה**. דליכא אחריות נכסים איירי
מנכסי יתומים קטנים דלאו בני מיעבד מזה נינהו אצל מנכסי יתומין
דמוכח פ"י מי שהיה נשוי (קמן א.) גבי ההוא דשקן קטינא דלרעה
שלמטה מוזהרין עליה והא דלמר בהגול ע"ס (ב"ק ז.) הניח להן אצל
אם לא יהיו מחזירין איכא קלון אציהן הלכך חייבין בשלם אצל משום
מדרבנן לא חיפיון להו ואין נראה דלשכתן דכופין במזלו דרבנן כגון

הכותב לאשתו פרק תשיעי כתובות

פו.

תַּיִל וּתְחִלָּה לְבִתּוּבָתָהּ דָּאֵמָּה לְגַבִּי אֲבִיהַּ. קָשָׁה לְרִדְנוֹ יִחָם מֵהָהָה הָרִיחָהּ הֵא אֲמֵרִין בְּסִמּוּךְ מֵאֵן דְּלִפְנֵי דִּינָא דְגֵרְמִי מְגַבִּי צִיָּה דְּמִי שְׁטֵרָא מַעֲלִיא וּרְבִי נַחֲמָן גּוֹפִיָּה דִּלִּין דִּינָא דְגֵרְמִי בְּהַגְחֹל בְּמֵרָא (ב"ק קטו:). גַּבִּי הָהוּא גִּבְרָא לֹאֲחֻוֵּי אֲכֵרִיא דְּחִטּוֹ יֵשׁ מִפְּרָשִׁים

דקטנה היתה כמו ^ו הפעוּטוֹת מתנַחֵם
מתנה ולא מחייבֵם מדְיֵי דגְרָמִי וּלְרִצְיֹו
יִחָק נִרְחַם מִתּוֹךְ כֵּךְ לֹא מִיחִיבֵם
מְדִינָה דגְרָמִי אֵלָּא דְמִים שִׁנְתּוּ לֹה
עַל כְּתוּבָתָהּ וְלֹא כֹל הַכְּתוּבָה ^ו וְנִמְלֵא
שְׁמִירוּתָהּ הִרְבֵּה וּמִיֹּד לֹא נִמְשָׁכַד
לְרַצְיֹו ^ז לָשׁוֹן מְגַבֵּי בִיָּה דְמִי שִׁרְרָה
מַעֲלִיָּה דְמִשְׁמַע דְּחִידִי לְשֹׁלֵם כֹּל הַכְּתוּב
בְּשֹׁטֵר וּמִצִּיד רִאשִׁי מֵהָא דִּלְמָרִין
כִּפְ"ב דְּקִדּוּשִׁין (דף ע"ב:) הַתְּקַדְשִׁי לִי
בְּשֹׁטֵר חוּב אִם שֶׁהִי לֹו מְלוּה בִּיד
אַחֲרִים וְהִרְשָׁה עֲלֵיהֶם ר"מ אֹמֵר
מְקוּדֶשֶׁת וְחכ"א אִינֵה מְקוּדֶשֶׁת וּמִסִּיק
דְּדִשְׁמֹוֹל קֹא מִפְּלִגִי דִּלְמָר הַמּוּכָר
שֹׁטֵר חוּב לְחִדְרֵי וְחֹזֵר וּמַחֲלוּ מִחֹזֵל
מִר אִית לִיָּה וְלִהְיֵה אִינֵה מְקוּדֶשֶׁת לֹא
סְמִכָה דַּעֲמָה הוֹאִיל וְיֹכּוֹל לְמַחֲלוּ וְאִם
הִי חִידִי לְשֹׁלֵם כֹּל הַכְּתוּב בְּשֹׁטֵר
אֲמַרִי לֹא סְמִכָה דַּעֲמָה הֵא אִינֵה
רִשְׁי לְמַחֲלוּ שִׁיעֲרֵךְ לְשֹׁלֵם לֹה ^ו וְהוֹשַׁמָּה
לֹא מִיקְשָׁה הֵאִךְ הִשְׁאִיר רִב נִחְמֵן עֲנֵה
לְהַפְסִיד מִמּוֹן אַחֲרִים בְּצִבְלִי קוֹרְבָה
שֶׁהִי לֹא הִי מִפְסִידֵן גְּמָרִי שֶׁהִי
מַחֲזִירִי לְהֵם מַעֲוֹת שִׁנְתּוּ מִמִּי קֹלֵת
יֵם לְגַמְגָּם: **לְבַעַל** חוּב מִסְּאִקִּין
לִיָּה בּוּזִי. אֹמֵר רִצְיֹו תֵם דְּג' דִּינִי
חֲלוּקִים לְמִלוּה וְלִנְחֵם וּלְשִׁכֵּר לְבַעַל
חוּב אִית לִיָּה חוּזִי לֹא מְנִי לְסִלּוּקִי
בְּאַרְעָא כְּדִלְמָרִין הֵכָא וְיִנְחֵם אֲפִילוּ
אִית לִיָּה חוּזִי מִסְלֵק לִיָּה בְּאַרְעָא
וּבְצִכִּיר אֲפִי לִית לִיָּה חוּזִי אֲמַרִי לֹא
זִיל טַרַח וְזִנִּין אֲרִימִי חוּזִי דִּתְנֵן בְּפִרְקָה
הַבִּית וְהִעֲלֵי (ב"מ ק"ט.) הִיָּה עוֹשֶׂה
עִמּוּ בְּחֵזֶן וּבְקֶשׁ וְאֲמַר טוֹל מֵה
שַׁעֲרֵית בְּשִׁכְרֵךְ אִין שׁוּמְעִין לוֹ וּמִשְׁמַע
הֵתֵם אֲפִילוּ דִלִּית לִיָּה חוּזִי: **לְאִשָּׁה**
מִשְׁהָאִישׁ רֹוצָה לִישָׁא אִשָּׁה
רֹוצָה לִישָׁא. וְאִתְ' כְּדִלְמָרִין לְעִיל (דף
פד.) לְכַתּוּבָתָהּ אִשָּׁה מִשּׁוּם חִינֵה וְהֵא
ר' בְּנִימִין לֹא פִלְגֵי אֵלָּא כְּשֶׁבַע"ט אִשָּׁה
כּוֹשֵׁל אֵבֶל שְׁנֵיהֶם שׁוֹין מוֹדֵה דִּיהִצִּין
מִכֵּין

ללכתות אשה ומיך רביו תם דהכא יביצין לנצ"ח משום דליכא
 נעילת דלת ובאשה לא שייך נעילת דלת כדאמרין יותר
 ר' אשה רואה לישא רואה לנישא אבל לעיל דלחאך מיתה
 ליליכא נעילת דלת דמיתה לא שכיחא כדאמרין בהנזקין (ביעין ג.) דלא
 מוסמקא אדעתיה דמלוה דמית ליה ונפלי נכסי קמי ימייה עדיפא כחובת
 ליה ולחא מיתה יביצין לנצ"ח חוב קרקע או אפילו מטלטלין אחר
 לכתות אשה היינו משום דכיון דלחא ר' ש' צלל חוב לנצ"ח
 ובת אשה משום חיה ואפילו קדים זמן הכתובה לזמן השטר כיון
 דל' והו' כאלו זמנן שוה והכי אמר בפרק מי שמת (ב"ב דף קמ.)

צד לוה ולוה ואחר כך קנה ומכר מהו לקמא משמעד או לצתלה משמעד לגבות מלקוחות וכחז וכן עמא דבר כ"י וכן רב אלפס ר"מ: **ההוא** תולה מעותיו בעובר בובבים הוה. אין לפרש שו לו אלא מחילה כשבעו היה הולך ומתוה מעותיו ובעטת הגבייה מוצא מאי. הא פשיטא ליה דכופין דהא עיקר מילתיה בערכין ריעת בע"מ מזה והני לאו בני מיעד מזה יניהו מכלל דלנכסי ד פשיטא דכופין ומה שייך לקרותו מזה אמר ליה תימיהו דהיכא טעא לנכסי יתומין גדולים נוקקין ג"מ היכא דלא אמרי לא ינחלו על מה מעותיו צעוד כוכבים קאי דנשלמה לרב הוה צריה דרב יהושע דאין שיתן מעות השיעבוד גמי הוי על המעות אע"ג דאיכא קרקעות נחתינ עלייהו דלא רמיא עלייהו שיעבודה אלא במקום דאיכא מזה כל נכסיו דהתם באיסורא אחא לדיה ודאין אישמעד לגמרי אבל גלה איתמר מילתיה דרב פפא בערכין (ג"ר סא) ואפ"ה אין נפרעין עליהם נפרעין אבל דלינא אחריות נכסים מזה על היתומין ואין כופין ועמא משום דהוי מזה כיבוד מזה שמתן שכרה צדידה) דאין ד"ד פרה וטליה וכל דבר המקוים חייבין להחזיר מפני כבוד אביהן התם ד לחודי לא ובקוגט' פי' לקמן גבי קטינא דהואיל וליכא מזה אלא ויה לקיים דברי המה דאמרי' בהשולא (גיטין מ.) דכופין את היתומים: אינה

וכותב לו הלוה שטרא אשמי' כאילו לזה ממנו ושוב לא יועיל להם הקטנואי: אמא
בדרגמי מגבי ב' דמי שטרא מעליא (וביאר הרב שבכל ענין שהמלוה מבטל השטר ביד הלוקח
פרוע הוא וגורם ללוקח להפסיד השטר חייב לשלם לו דמי כל השטר מעלי

עין משפט
נר מצוה

[illegible]

גורה אור השלם

1. הֵלֹא פָּרַס לְרַעֲב
לַחֲמֶךָ וְעֵנִיִּים מְרוּדִים
תָּבִיא בֵּית כִּי תִרְאֶה עָרֶם
וְכִסִּיתוּ וּמִבְשָׁרְךָ לֹא
תִתַּעֲלֶם: יִשְׁעִיה נָח ז

מוספות רי"ד (המשך)

[illegible]